

Dosarul nr.3r-204/2018

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Fălești (O. Ciumaș)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (A. Albu, E. Bejenaru, A. Toderaș)

DECIZIE

31 octombrie 2018

mun.Chîșinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Maria Ghervas
Victor Burduh

examinînd recursul declarat de către Consiliul orășenesc Fălești, reprezentat de avocatul Nina Matveeva-Bociog,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Uniunea Cooperativelor de Consum din or.Fălești împotriva Consiliului orășenesc Fălești, intervenient accesoriu Întreprinderea Municipală „Asociația Piețelor din Fălești”, cu privire la anularea actului administrativ,

împotriva încheierii din 16 august 2018 a Curții de Apel Bălți prin care nu s-a dat curs cererii de apel și încheierii din 11 septembrie 2018 a Curții de Apel Bălți prin care s-a restituit cererea de apel declarată de Consiliul orășenesc Fălești, prin intermediul avocatului Nina Matveeva-Bociog,

c o n s t a t ă :

La 15 decembrie 2017 Uniunea Cooperativelor de Consum din or.Fălești a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului orășenesc Fălești privind anularea deciziei nr.08/24 din 14 noiembrie 2017.

Prin încheierea din 06 februarie 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Fălești, Întreprinderea Municipală „Asociația Piețelor din Fălești” a fost atrasă în calitate de intervenient accesoriu (f.d. 35).

Prin hotărârea din 05 iunie 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Fălești, a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de Uniunea Cooperativelor de Consum din or.Fălești împotriva Consiliului orășenesc Fălești, intervenient accesoriu Întreprinderea Municipală „Asociația Piețelor din Fălești”, privind anularea actului administrativ.

S-a anulat decizia Consiliului orășenesc Fălești nr.08/24 din 14 noiembrie 2017 cu privire la transmiterea bunului în administrare Întreprinderii Municipale „Asociația Piețelor din Fălești”, ca fiind ilegală în fond și emisă contrar prevederilor legii.

La 28 iunie 2018 Consiliului orășenesc Fălești, prin intermediul avocatului Nina Matveeva a depus cerere de apel preliminar (f.d. 119-120).

Prin încheierea din 16 august 2018 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs cererii de apel declarat de Consiliul orășenesc Fălești, prin intermediul avocatului Nina Matveeva, împotriva hotărîrii Judecătorei Bălți, sediul Fălești din 05 iunie 2018, fiind acordat apelantului termen de pînă la 11 septembrie 2018, ora 09.00, pentru lichidarea neajunsurilor (f.d. 130-132).

Prin încheierea din 11 septembrie 2018 a Curții de Apel Bălți a fost restituit apelul declarat de Consiliul orășenesc Fălești, prin intermediul avocatului Nina Matveeva, împotriva hotărîrii Judecătorei Bălți, sediul Fălești din 05 iunie 2018, fiind remis apelantului, Consiliul orășenesc Fălești, cererea de apel cu înscrisurile anexate (f.d. 136-139).

La 01 octombrie 2018 Consiliul orășenesc Fălești a expedit recursul împotriva încheierilor din 16 august 2018 și 11 septembrie 2018 a Curții de Apel Bălți, înregistrat la Curtea de Apel Bălți la data de 02 octombrie 2018, solicitând casarea încheierilor contestate, cu restituirea pricinii la rejudecare în instanța de apel (f.d. 142-150).

În motivarea recursului s-a menționat că Consiliul orășenesc Fălești la data de 28 iunie 2018 a declarat apel preliminar împotriva hotărîrii Judecătorei Bălți, sediul Fălești din 05 iunie 2018, indicînd că temeiurile de fapt și de drept al apelului vor fi menționate în apel suplimentar, care va fi depus după redactarea hotărîrii primei instanțe și primirii hotărîrii de către apelant. La 16 august 2018 Curtea de Apel Bălți a emis încheiere de a nu da curs cererii de apel din motivul că nu sunt indicate motivele de fapt și de drept, acordînd apelantului termen pînă la 11 septembrie 2018 pentru prezentarea cererii de apel motivate. Din motivul neexecutării indicațiilor din încheierea din 16 august 2018, Curtea de Apel Bălți la 11 septembrie 2018 a restituit cererea de apel preliminar.

Consideră că, ambele încheieri contrazic legii, fiind neîntemeiate, încalcînd dreptul recurentului la un proces echitabil.

Astfel, din prevederile art.365 alin.(1¹) Codul de procedură civilă, rezultă că instanța de apel nu era în drept de a nu da curs cererii de apel pe motivul că cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute de art.365 alin.(1) lit.d) Cod de procedură civilă, deoarece apelantul era în drept să indice elementele date și într-o cerere de apel suplimentară.

A indicat că, Consiliul orășenesc Fălești nici pînă în prezent nu a primit copia hotărîrii redactate, nefiind posibil de a prezenta apelul motivat pînă la data de 11 septembrie 2018, iar avocatului Nina Matveeva-Bociog i-a fost expedită hotărîrea la 14 august 2018, însă aceasta în perioada 13 august 2018 – 11 septembrie 2018 s-a aflat în concediu, fiind în imposibilitate de a recepționa hotărîrea pînă în prima zi de lucru – 12 septembrie 2018.

Prima instanță era obligată să expedieze hotărîrea redactată tuturor participanților la proces, dar nu numai reprezentanților săi. Astfel, apelantul cunoscînd că avocatul este în concediu nu a avut posibilitate de a se adresa la un alt avocat, sau de a perfecta și de a prezenta instanței apelul motivat, deoarece nu cunoștea că hotărîrea a fost redactată.

Consideră că în lipsa cererii de apel motivate, instanța de apel era în drept și obligată să se pronunțe în fond numai în temeiul celor invocate în prima instanță, dar nu să restituie cererea de apel.

În rezultatul acțiunilor ilegale ale ambelor instanțe a fost încălcat dreptul apelantului la un proces echitabil, garantat de art.6 CEDO, ultimul fiind lipsit de orice cale de atac a hotărârii pe care o consideră ilegală.

În conformitate cu art.425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele cauzei rezultă că încheierea din 11 septembrie 2018 a Curții de Apel Bălți a fost expediată părților la data de 25 septembrie 2018, fiind recepționată de către avocatul Consiliului orășenesc Fălești, Nina Matveeva-Bociog la data de 27 septembrie 2018 (f.d. 140-141), respectiv recursul expediat la 01 octombrie 2018 de către Consiliul orășenesc Fălești, prin intermediul avocatului Nina Matveeva-Bociog, se consideră depus în termenul prevăzut de lege.

Potrivit prevederilor art.426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinînd recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit.a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din actele cauzei rezultă că la 28 iunie 2018, avocatul Nina Matveeva-Bociog, în interesele Consiliului orășenesc Fălești, a depus apel preliminar împotriva hotărârii din 05 iunie 2018 a Judecătorei Bălți, sediul Fălești (f.d. 119-120).

În conformitate cu art. 365 alin.(1) lit.d), (1¹) Cod de procedură civilă, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.

Elementele cererii de apel prevăzute la alin.(1) lit.d), e) și h) pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară depusă după data întocmirii hotărârii integrale.

În conformitate cu art. 368 alin.(1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365, instanța de apel dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea din 16 august 2018 a Curții de Apel Bălți nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Consiliul orășenesc Fălești, prin intermediul avocatului Nina Matveeva-Bociog, cu acordarea unui termen de pînă la 11 septembrie 2018, ora 09.00, pentru lichidarea neajunsurilor, anume, depunerea cererii de apel motivate. Totodată, instanța de apel a explicat apelantului Consiliul orășenesc Fălești și avocatului care îi reprezintă interesele Nina Matveeva-Bociog, că dacă nu vor fi lichidate neajunsurile menționate și nu va fi prezentată cererea de apel motivată în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate actele anexate vor fi restituite (f.d. 130-132).

Încheierea instanței de apel din 16 august 2018 prin care nu s-a dat curs cererii de apel, a fost expediată cu scrisoare recomandată în adresa apelantului Consiliul orășenesc Fălești și avocatului acestuia Nina Matveeva-Bociog, fiind recepționată de către ambii potrivit avizelor poștale la data de 24 august 2018 (f.d. 134-135).

Din motiv că apelantul nu a înlăturat neajunsurile indicate în încheierea de a nu da curs din 16 august 2018 a Curții de Apel Bălți, prin încheierea din 11 septembrie

2018 a fost restituit apelul declarat de Consiliul orășenesc Fălești prin intermediul avocatului Nina Matveeva-Bociog, fiindu-i remis apelantului cererea de apel cu înscrisurile anexate.

Verificând legalitatea încheierilor contestate, în limitele indicate în recurs, prin prisma respectării de către instanța de apel a normelor de drept procedural, Colegiul consideră că instanța de apel prin încheierea din 16 august 2018 corect nu a dat curs cererii de apel depuse de Consiliul orășenesc Fălești, prin intermediul avocatului Nina Matveeva-Bociog, și ulterior corect a restituit prin încheierea din 11 septembrie 2018 cererea de apel menționată or, apelantul nu s-a conformat în termenul stabilit dispozițiilor instanței de apel.

În acest context, instanța de recurs consideră necesar de menționat și faptul că apelantul cunoscând că a depus încă la 28 iunie 2018 doar cererea de apel nemotivată, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007) de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini cerințele legale, fapt ignorat de acesta.

Colegiul reține că, termenul acordat de instanța de apel pentru înlăturarea neajunsului, care a servit temei pentru a nu da curs cererii de apel, este unul imperativ or, în conformitate cu art. 110 din Cod de procedură civilă, termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 111 alin.(3) Cod de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Conform art. 113 Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

După cum se confirmă prin actele cauzei, încheierea din 16 august 2018 a Curții de Apel Bălți a fost recepționată de către recurentul, Consiliul orășenesc Fălești și avocatul acestuia Nina Matveeva-Bociog, la data de 24 august 2018 (f.d. 134-135), însă apelantul nu a înlăturat în termenul stabilit neajunsul indicat în încheierea instanței de apel pînă la data de 11 septembrie 2018, ora 09.00, termen apreciat ca fiind unul suficient și real.

Colegiul consideră neîntemeiat argumentul recurentului precum că prin restituirea cererii de apel i se îngrădește dreptul de acces la justiție, deoarece din materialele cauzei rezultă că instanța de apel a creat condițiile necesare prevăzute, atât de legislația națională, cât și de cea internațională, asigurându-i apelantului posibilitatea de a-și valorifica efectiv drepturile sale procesuale.

Colegiul reține că recurentul nu a dat dovadă de diligență și bună credință în realizarea drepturilor sale, ca ulterior să invoce încălcarea dreptului de acces la justiție, în condițiile cînd personal nu și-a realizat drepturile garantate de legislația în vigoare.

Instanța de recurs consideră ca fiind neîntemeiate și argumentele recurentului precum că cererea de apel motivată nu a fost posibil de întocmit din motiv că nu a fost remisă hotărârea integrală a instanței de fond participanților la proces or, din

materialele cauzei se confirmă că hotărârea motivată a instanței de fond a fost remisă avocatului Nina Matveeva-Bociog, care reprezenta interesele Consiliului orășenesc Fălești în cadrul procesului dat, care a participat nemijlocit în ședințele de judecată și a depus din numele apelantului cererea de apel nemotivată (f.d. 126).

Mai mult, cererea de apel nemotivată a fost înaintată la data de 28 iunie 2018, fiind semnată de către avocatul Nina Matveeva-Bociog, care cunoștea prevederile legale privind condițiile de formă și conținut ale apelului, urmînd să se intereseze de soarta dosarului în vederea exercitării drepturilor și obligațiilor procedurale ale apelantului.

Aici, instanța de recurs amintește prevederile art. 75 alin. (4) Cod de procedură civilă, potrivit căroră, actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sunt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții. De asemenea, colegiul reține prevederea legală privind obligația participanților la proces de a nu abuza de drepturile procedurale.

La fel, colegiul consideră neîntemeiat și argumentul avocatului recurentului Nina Matveeva-Bociog precum că dînsa s-a aflat în concediu de odihnă în perioada 13 august pînă la 11 septembrie 2018, așa cum încheierea din 16 august 2018 a Curții de Apel Bălți de a nu da curs cererii de apel a fost primită la 24 august 2018 și de către Consiliul orășenesc Fălești, care urma să execute indicațiile din încheierea menționată.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) Cod de procedură civilă, participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Buna-credință prezumă, că partea este obligată la intervale rezonabile de timp să manifeste diligență și să se intereseze de soarta dosarelor, despre care cunosc cu certitudine că se află pe rolul instanței cu participarea lor și să respecte termenele prevăzute de lege.

În această ordine de idei, este cert că neprezentînd apelul motivat în termenul acordat de instanța de apel, apelantul a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale stipulate în legislația națională, urmînd să-și asume un rol activ în procesul în care este parte, valorificîndu-și drepturile prevăzute de lege.

Instanța de recurs reține că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată privind restituirea cererii de apel în rezultatul nelichidării neajunsurilor este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, avînd în vedere obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

Prin urmare, instanța de apel corect a restituit Consiliului orășenesc Fălești, reprezentat de avocatul Nina Matveeva-Bociog, cererea de apel.

Ținînd cont de cele menționate și avînd în vedere faptul că încheierile instanței de apel sunt întemeiate și legale, iar argumentele indicate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ respinge recursul cu menținerea încheierilor din 16 august 2018 și 11 septembrie 2018 a Curții de Apel Bălți.

În conformitate cu art.427 lit.a), 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Consiliul orășenesc Fălești, reprezentat de avocatul Nina Matveeva-Bociog.

Se mențin încheierile din 16 august 2018 și 11 septembrie 2018 a Curții de Apel Bălți emise în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Uniunea Cooperativelor de Consum din or.Fălești împotriva Consiliului orășenesc Fălești, intervenient accesoriu Întreprinderea Municipală „Asociația Piețelor din Fălești” cu privire la anularea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Maria Ghervas

Victor Burduh